

ĐƯỜNG LỐI CHÍNH TRỊ ĐÚNG ĐẮN LÀ CƠ SỞ QUAN TRỌNG THỐNG NHẤT TƯ TƯỞNG TRONG ĐẢNG VÀ TOÀN XÃ HỘI

ThS NGUYỄN NGỌC TOÀN*

Vào những năm 80 của thế kỷ XX, từ sự phân tích nguyên nhân sâu xa và trực tiếp dẫn tới khủng hoảng ở các nước XHCN nói chung, Việt Nam nói riêng, Đảng ta chỉ rõ: Cuộc khủng hoảng đó bắt nguồn từ những khuyết tật của mô hình và cơ chế cũ.

Cuộc khủng hoảng kinh tế - xã hội ở Việt Nam đã làm xuất hiện nhiều quan điểm nhận thức khác nhau về CNXH và con đường đi lên CNXH. Vì vậy việc xác định tư tưởng quyết tâm đổi mới là sự định hướng đúng đắn cho công tác tư tưởng lúc bấy giờ. Đổi mới thực sự mang ý nghĩa một cuộc cách mạng. Đổi mới là quá trình biến đổi sâu sắc trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội, từ cơ sở hạ tầng đến kiến trúc thượng tầng, từ đời sống vật chất đến đời sống tinh thần của xã hội.

Do trình độ lý luận yếu kém, lại bị tác động bởi những thông tin nhiều chiều, nên trước tình hình khó khăn của đất nước một số người đã sinh ra tư tưởng bi quan, dao động. Vì không đánh giá đúng nguyên nhân của những khó khăn, không tìm ra được phương hướng để khắc phục những khó khăn đó để đi lên, họ không tin vào con đường đổi mới và năng lực tổ chức thực hiện đường lối đổi mới của

Đảng. Tình trạng tự do vô tổ chức, vô kỷ luật tương đối phổ biến, tệ tham ô, hối lộ, lối sống thực dụng,... gây ra lãng phí lớn trong sản xuất và đời sống, làm sa sút về phẩm chất đạo đức cách mạng của một bộ phận cán bộ, đảng viên, làm giảm sút lòng tin của nhân dân đối với Đảng.

Thực tế cho thấy, vào những thời điểm bước ngoặt, giữa lúc sự sống còn của dân tộc, của Đảng, của chế độ xã hội chủ nghĩa đặt trong tình trạng đầy thách thức, khó khăn, thì thường xuất hiện nhiều quan điểm tư tưởng khác nhau trong phân tích đánh giá tình hình. Vào những thời điểm như vậy, muốn ổn định được đất nước thì trước hết phải nhanh chóng ổn định và thống nhất được tư tưởng trong toàn Đảng và toàn xã hội.

Thực tế, cả quan điểm giáo điều lẫn tư tưởng ý lại, cả nhận thức phiến diện cực đoan và không tương đều có một nguyên nhân là muốn thực hiện nhanh chóng lý tưởng, nôn nóng chủ quan “đốt cháy giai đoạn”. Chính vì thế mà đổi mới tư duy là biện pháp hữu hiệu nhất để khắc phục bệnh chủ quan duy ý chí, chủ nghĩa giáo điều kinh nghiệm. Tư duy mới trước hết phải là tư duy lấy thực tiễn đất nước làm cơ sở.

* Học viện Khoa học quân sự

Việc xác định đường lối đổi mới tại Đại hội VI (12 - 1986) của Đảng là thắng lợi bước đầu của công tác tư tưởng của Đảng. Tuyệt đại bộ phận cán bộ, đảng viên và nhân dân hưởng ứng và tán thành chủ trương đổi mới, đồng thời tin tưởng vào sự thành công của đường lối đổi mới. Một lần nữa cách mạng Việt Nam lại vượt lên thử thách ác liệt “của những cơn bão táp” về tư tưởng để tự khẳng định mình. Đường lối đổi mới không phải là sản phẩm của tư tưởng chủ quan duy ý chí của một cá nhân nào, mà được xây dựng trên cơ sở khoa học, dựa trên lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin về thời kỳ quá độ và lấy thực tiễn đất nước làm căn cứ.

Thực tiễn lịch sử đã chứng minh, trong công cuộc đổi mới, Đảng có đường lối đổi mới đúng đắn và đặc biệt quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo công tác tư tưởng nên đã đạt được những thành tựu quan trọng trên lĩnh vực chính trị tư tưởng. Qua điều tra bằng phiếu kín ở Hà Nội, trong giai đoạn đầu của đổi mới, đối với 2.000 người, bao gồm các lứa tuổi khác nhau, trong Đảng và ngoài Đảng, có chức vụ và không có chức vụ cho thấy kết quả như sau: Có 75% người được hỏi tin tưởng vào con đường đất nước đang đi là đúng đắn và có thể thực hiện được, 20% còn băn khoăn điều này, điều nọ và 5% không có ý kiến. Đợt kết nạp đảng viên 3 - 2 nhân kỷ niệm 65 năm ngày thành lập Đảng đã kết nạp được 600 đảng viên mới trong đó có hơn 1/3 là thanh niên, cùng thời gian này ở các địa phương như Hà Nội, Hải Hưng, Nam Hà, Quảng Trị đã kết nạp trên 2.700 đảng viên mới¹.

Ở thành phố Hồ Chí Minh, kết quả thăm dò dư luận xã hội do Ban Tư tưởng - Văn hoá Trung ương tiến hành cuối năm 1994 cho thấy: 73% số người được hỏi trả lời chủ trương xoá đói giảm nghèo nhằm thực hiện “dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng văn minh” là hợp lòng dân, được nhân dân đồng tình ủng hộ rộng rãi. Không khí vui tươi trong dịp Tết Ất Hợi năm 1995 và tình cảm của nhân dân đối với Đảng, với chế độ, quân đội còn được biểu hiện trong những ngày lễ lớn: Kỷ niệm 65 năm ngày thành lập Đảng, 50 năm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam, đợt tuyên dương các Bà mẹ Việt Nam Anh hùng và những người có công với cách mạng, đợt kỷ niệm 20 năm ngày giải phóng miền Nam, 50 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2-9 là những bằng chứng hùng hồn nói nên sự chuyển biến tích cực về tình cảm và niềm tin vào Đảng, vào sự nghiệp đổi mới đất nước do chính thành tựu của đổi mới đem lại.

Đường lối đổi mới của Đảng phù hợp với thực tiễn và nguyện vọng của đại bộ phận cán bộ, đảng viên và nhân dân, công tác tư tưởng của Đảng cũng từng bước được đổi mới về nội dung, hình thức theo hướng tăng cường thông tin và thực hiện rộng rãi việc trao đổi ý kiến, đối thoại. Cho nên tình hình tư tưởng trong Đảng và toàn xã hội ngày càng ổn định, niềm tin vào đường lối đổi mới và vào sự lãnh đạo của Đảng được khôi phục và tăng cường. Niềm tin đó được chứng minh qua con chân động chính trị trên thế giới, cách mạng nước ta không những đứng vững mà còn đi lên.

Trước những khó khăn, thách thức hiểm nghèo, tinh thần yêu nước, ý chí tự lực, tự cường, tính năng động sáng tạo của đảng viên và nhân dân được khơi dậy và phát triển. Đảng đã tỏ rõ bản lĩnh chính trị vững vàng, tinh thần độc lập, tự chủ, sáng tạo, đề ra được đường lối đúng đắn và phù hợp với quy luật khách quan, nhờ đó đã huy động được sức mạnh của toàn dân tộc.

Trong đổi mới, Đảng ta chủ trương phát triển nền kinh tế thị trường định hướng XHCN, mở rộng hợp tác, hội nhập kinh tế thế giới, có những thuận lợi và khó khăn, thời cơ và thách thức đan xen nhau. Đặc biệt từ nay đến Đại hội XI, bối cảnh quốc tế và trong nước đang diễn biến phức tạp, khó lường với nhiều đặc điểm mới cần đặc biệt quan tâm, đánh giá. Cuộc khủng hoảng tài chính kinh tế thế giới được sự phối hợp hành động của nhiều quốc gia với nhiều nỗ lực, nhiều giải pháp tích cực nên giai đoạn khó khăn nhất có thể đã qua, song tiến trình hồi phục sẽ chậm chạp và chứa đựng nhiều yếu tố bất ổn. Xu thế hình thành thế giới đa cực với những tương quan chính trị - kinh tế - quân sự mới ngày càng rõ. Trong bối cảnh đó, cùng với tăng cường hợp tác giải quyết những vấn đề toàn cầu, xu hướng cạnh tranh giữa các nước, nhất là các nước lớn ngày càng gay gắt, quyết liệt hơn, đặc biệt là trên những địa bàn chiến lược, trong đó có biển Đông. Những diễn biến mới của tình hình đó sẽ tác động nhiều mặt đối với nước ta, cả tích cực và tiêu cực trong thời gian tới.

Trong nước, tình hình chính trị, xã hội ổn định, lạm phát từng bước được kiềm chế, kinh

tế vĩ mô dần dần được ổn định, vị thế quốc tế của đất nước được tăng cường, nhưng bên cạnh đó, những khó khăn của kinh tế thế giới tác động vào nước ta làm bộc lộ những yếu kém của nền kinh tế và của công tác lãnh đạo, quản lý, điều hành kinh tế. Ngay trong thách thức gay gắt đó, chúng ta vẫn còn nhiều cơ hội để chấn chỉnh lại cơ cấu nền kinh tế, hướng tới mục tiêu phát triển hiệu quả và bền vững.

Tuy nhiên, phải thấy rõ một thực trạng, trong cán bộ, đảng viên và nhân dân đã nảy sinh một số vấn đề tư tưởng. Nghị quyết Trung ương 5 khóa X *Về công tác tư tưởng, lý luận và báo chí trước yêu cầu mới* chỉ rõ: “một số mặt tiêu cực về tư tưởng đang có biểu hiện phức tạp và nghiêm trọng hơn, tiềm ẩn các nguy cơ trực tiếp gây mất ổn định chính trị. Tình trạng suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức và lối sống trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên và nhân dân chưa được khắc phục có hiệu quả, làm giảm sức chiến đấu của Đảng và lòng tin của nhân dân với Đảng, Nhà nước. Trong Đảng đã xuất hiện các ý kiến khác nhau về một số vấn đề cơ bản liên quan đến đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, ảnh hưởng tới sự thống nhất tư tưởng. Trong cán bộ, đảng viên và nhân dân, kể cả những lực lượng nòng cốt, gắn bó với Đảng, với chế độ, đã phát sinh một số vấn đề tư tưởng, tâm trạng bức xúc, đáng lo ngại, ảnh hưởng đến tính đồng thuận xã hội”².

Dự báo tình hình một vài năm tới có thể sẽ còn khó khăn hơn do kinh tế thế giới còn tiếp tục diễn biến phức tạp, khó lường, do

nước ta đang hội nhập sâu hơn vào kinh tế thế giới. Hàng loạt những vấn đề mới, phức tạp đặt ra cần tinh táo xử lý trên tất cả những lĩnh vực kinh tế - xã hội, mặt khác các vấn đề an ninh chính trị, an ninh nội bộ, an ninh tư tưởng sẽ diễn biến phức tạp hơn nếu ta không có giải pháp kịp thời, phù hợp. Các thế lực thù địch trong và ngoài nước sẽ lợi dụng để tăng cường chống phá Đảng và Nhà nước ta.

Trong bối cảnh hiện nay, công tác tư tưởng cần vừa mang tính cơ bản, chiến lược vừa mang tính cụ thể, thiết thực, góp phần vào việc thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội X của Đảng, củng cố, tăng cường sự thống nhất về tư tưởng, chính trị trong Đảng, sự đồng thuận về chính trị và tinh thần trong nhân dân, tiếp tục giữ vững và mở rộng trận địa tư tưởng của Đảng, kiên trì bảo vệ và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, phát huy mạnh mẽ sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, của nền dân chủ xã hội chủ nghĩa, nâng cao ý chí vượt qua khó khăn thách thức, kiên trì đưa sự nghiệp đổi mới phát triển toàn diện, đi vào chiều sâu trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội

Kinh nghiệm từ lịch sử cho thấy, trong bất kỳ hoàn cảnh nào, dù khó khăn, phức tạp đến mấy, đường lối đúng đắn của Đảng luôn là cơ sở vững chắc để thống nhất tư tưởng, ý chí và hành động trong toàn Đảng và toàn xã hội, tạo nên sức mạnh tổng hợp đưa đất nước vượt qua mọi khó khăn, thách thức, tiếp tục vững bước tiến lên.

1. Nguyễn Đức Bình: *Đề cương báo cáo Nghị quyết 09/BCT*. Trình bày tại Hội nghị cán bộ toàn quốc (ngày 20, 21-2- 1995), tr.2

2. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương khóa X*, CTQG, 2007, tr.34.

ĐẢNG BỘ TỈNH BÌNH ĐỊNH...

(Tiếp theo trang 74)

- Nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của hội đồng nhân dân và ủy ban nhân dân các cấp. Đây mạnh cải cách hành chính và ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động của các cơ quan nhà nước; tăng cường kiểm tra, chấn chỉnh và nâng cao chất lượng, hiệu quả thực hiện cơ chế “một cửa”, “một cửa liên thông”. Chỉ đạo phối hợp chặt chẽ, đồng bộ giữa các sở, ngành; giữa sở, ngành với các địa phương trong việc thực hiện chủ trương của Tỉnh ủy, nhiệm vụ của Ủy ban nhân dân tỉnh giao. Giữ nghiêm kỷ cương, kỷ luật hành chính trong hoạt động của các cơ quan nhà nước các cấp.

Đề cao trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền, người đứng đầu các cơ quan, đơn vị trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí. Thực hiện tốt công tác thanh tra, kiểm tra theo kế hoạch trên các lĩnh vực, nhất là trong đầu tư xây dựng cơ bản, quản lý đất đai, tài chính... Phát hiện và xử lý kịp thời, đúng pháp luật cán bộ, công chức có hành vi tham nhũng, tiêu cực. Phát huy vai trò của nhân dân và các cơ quan báo chí trong công tác đấu tranh, phòng, chống tham nhũng.